20.09.2016 г. / 07:29:02

Родолюбие

На 21 септември 1812 г. е роден Ангел Кариотов (Ангел Войвода)

Избран момент от живота на героя: ..."Ангел се свързал с четата си, но бил обграден от потерята на Куруджийския Хисар (Хасковско). Обаче не се стигнало до битка. Срещу аскера се задал върлинест млад хайдутин с бяла кърпа в ръка – Слави. Отведен при бинбашията, той му предал малка бележка и се отместил. От храстите се чул гърмеж и хрътката в краката на Карагюзеловия кон изквичала – куршум опърлил козината й от челото до опашката. Адютантът на Джелал понечил да даде команда за откриване на огън, но началникът му го спрял. Втори гърмеж откъм храстите свалил позлатения полумесец на знамето. Карагюзел трескаво мислел – на бележката той прочел: “С първия куршум ще умеря хрътката, с втория – полумесеца на знамето, а с третия, ако не върнеш аскера – твоята глава.” Огледал се Джелал и ясно и високо дал команда за връщане.

Аскерът се изтеглил. На въпрос на свой офицер какво пише на бележката, Джелал Ахмед отвърнал: “Всичко се оправя, само пробита глава не може. Довечера мастиката е от мене – живея втори живот!”...

На 8 (21 по нов стил) септември 1812 година се родил

бъдещият Ангел войвода. Цялото име на този наш легендарен хайдутин е Ангел Стоянов Кариотов.

Ангел израснал в бедно, многолюдно семейство. Дълги години бил наемно овчарче. Скитайки с овцете и козите, той завързал здрави връзки със своите бъдещи помагачи, ятаци, сподвижници и съгледвачи. Тук в него покълнали и първите чувства на омраза към османлиите. През 1830 год. турците погубили баща му и отвлекли годеницата му. И Ангел поел хайдушките пътеки. С материалната и духовна помощ на местни патриоти, овчари и най-вече на Паун Везирев (от Козлук – друго име, което очаква признание), Ангел организирал своята дружина. Главният район на неговата дейност били Тракия и Родопите, но в отделни акции Ангеловите хайдути достигат и Беломорието, Македония, част от Северна България, дори Цариград и Смирна (Измир), Мала Азия.

В своята дейност Ангел войвода доста се различава от старите хайдути. Възприел от тях старите хайдушки добродетели, методи и прийоми, той въвел стегната организация, дисциплина, строг морал и трезвеност. Той не само наказвал и сплашвал, а и вдъхвал вяра за по-добро бъдеще, подпомагал всячески и всичко, което допринасяло за запазването и извисяването на българщината. Животът и подвизите на Ангел и дружината му са описани в десетки книги и книжки. Тук ще преразкажем само един епизод от дейността му.

**Оплакали се на Ангел войвода селяни от Одринско: Мушон бей, евреин – лихварин от Цариград, бил откупил от султана събирането на десятъка. Но не го събирал както трябва – арнаутската му шайка надвзимала, по негово нареждане, двойно и тройно. (*пример, ясно показващ кой е помагал дейно на турците и е*

***издевателствал над народа ни много по-активно от тях. За едните сме били И СЕГА СМЕ ГЯУРИ, ЗА ДРУГИТЕ ГОИ, ДУМИ ЗНАЧЕЩИ ЕДНО И СЪЩО - СТАДО ЖИВОТНИ - б.ред.*).**

За да го накаже, Ангел предприел поход в самото сърце на Османската империя – в Цариград.

Благополучно стигнали Ангел, Стойко Чакъргьозлията и Стоян Узунбойлията до малкото пристанище Чанаккале, преоблечени като калайджии. Тук ги познал някакъв хасковски кундуржия и трима забързали към пристанището. В бързината сбъркали и се качили вместо на гемията за Цариград на тази за Бурса. Това не се оказало пречка за нашите юнаци. Те влезнали в капитанската кабина, извадили пищовите и… гемията поела курс към Цариград. В Османската столица от нея слезли трима… джелепи – търговци на добитък. Няколко дни хайдутите обикаляли из града, разучавали обстановката. За тях не било трудно да намерят дюкяна на Мушон бей – Паун Везирев предварително проучил всичко. Един ден в дюкяна на сарафина влезли двама търговци – предрешените Ангел и Стойко. От дума на дума Мушон усетил, че го очаква голям келепир – търговците поискали да сменят два-три чувала сребърни пари за златни. Уговорили се сделката да стане вечерта у дома на лихваря – Мушон нямал толкова злато в дюкяна си. Вечерта евреинът наредил на хората си да не го безпокоят и да не се мяркат наоколо. Скоро Ангел и другарите му пристигнали с два чувала, пълни с… кремъци. Мушон бей горял от нетърпение да види среброто, но получил удар в главата, който се оказал смъртоносен. Хайдутите изсипали кремъците, изпразнили касата на евреина в чувалите и благополучно се измъкнали.
Но акцията още не е завършила успешно. **Мушон бей бил личен приятел на великия везир** и когато прислугата открила убития лихвар, след нашите хора изпратили повече от

хиляда души конници. Начело им застанал Джелал Ахмед, наричан още Карагюзел бинбаши.

Ангел се свързал с четата си, но бил обграден от потерята на Куруджийския Хисар (Хасковско). Обаче не се стигнало до битка. Срещу аскера се задал върлинест млад хайдутин с бяла кърпа в ръка – Слави. Отведен при бинбашията, той му предал малка бележка и се отместил. От храстите се чул гърмеж и хрътката в краката на Карагюзеловия кон изквичала – куршум опърлил козината й от челото до опашката. Адютантът на Джелал понечил да даде команда за откриване на огън, но началникът му го спрял. Втори гърмеж откъм храстите свалил позлатения полумесец на знамето. Карагюзел трескаво мислел – на бележката той прочел: "**С първия куршум ще умеря хрътката, с втория – полумесеца на знамето, а с третия, ако не върнеш аскера – твоята глава**." Огледал се Джелал и ясно и високо дал команда за връщане.
Аскерът се изтеглил. На въпрос на свой офицер какво пише на бележката, Джелал Ахмед отвърнал: "Всичко се оправя, само пробита глава не може. Довечера мастиката е от мене – живея втори живот!"
Аскерът се оттеглил, а останалите башибозуци така и не успели да преодолеят убийствено точната хайдушка стрелба. Под закрилата на настъпилата нощ, хайдутите се измъкнали и скоро достигнали сигурните убежища на Драгойна. Златото на Мушон се озовало в ръцете на хиляди бедняци.
Стотици са подвизите, подобни на разказания, които извършва Ангел войвода с дружината си. Те го извисяват като един от най-известните, почитаните и обичаните български герои от мрачната епоха на турското иго. През 1865 г. прочутият войвода загинал в неравен бой на един връх в Рила, носещ днес неговото име. С делата си той допринесъл твърде много за националното самоосъзнаване на българите, за свободата, която вече била близо.

Ангел войвода живее в сърцата на своите потомци не само с десетките си героични прояви, а и с многобройните си дарителски жестове в подкрепа на родолюбиви начинания за издигане на българското самоосъзнаване – той е оказал значителна финансова подкрепа при строежа на редица църкви и училища в Първомайския край – в храма в Драгойново доскоро имаше разкошен полилей, дарен от Ангел. В Араповския манастир още се издига внушителната Ангелова кула, издигната с дарени от войводата средства. А колко са подпомогнатите от него изпаднали в беда българи – само Бог знае!

---

buditeli.info © 2017